

N:o 90.

Uppläst och godkänd hos Första Kammaren den 30 april 1907.

— — — — Andra Kammaren den 30 — —

Riksdagens skrifvelse till Konungen angående vidtagande af åtgärder för införande af undervisning i skogsvård vid folkskolorna på landsbygden.

[Första Kammarens tillfälliga utskotts (n:o 2) utlåtande n:o 6.]

[Andra Kammarens tillfälliga utskotts (n:o 1) utlåtande n:o 1.]

Till Konungen.

Uti en inom Riksdagen väckt motion har gjorts framställning om vidtagande af åtgärder för att undervisning i skogsvård i förening med anordnandet af planteringsdagar måtte äga rum, bland annat, vid rikets skolor.

Såsom ett beklagligt förhållande måste erkännas, att, ehuru vårt land äger synnerligen stora förutsättningar för skogskultur, hos befolk-

ningen i allmänhet råder stor okunnighet uti och likgiltighet för skogsvården. Genom den år 1903 vidtagna lagstiftningen angående vård af enskildes skogar, angående skyddsskogar och angående skogsvårdsstyrelser har väl ett kraftigt steg tagits till förekommande af ödeläggande afverking samt till betryggande af återväxt och befrämjande i öfrigt af den enskilda skogshushållningen; men det återstår ännu mycket, innan man hunnit därhän, att uti folkmedvetandet klart inträngt öfvertygelsen, att skogarna behöfva en sorgfällig vård och att kännedom är nödig om det sätt, hvarpå denna vård bör äga rum. Uti skogsvårdsstyrelsernas nu för första gången tillgängliga berättelser uttalas äfven från flera delar af landet en klagan öfver befolkningens okunnighet och likgiltighet i fråga om skogsvården.

Att åstadkommandet af en förbättrad skogsvård utgör en nationell uppgift af den allra största betydelse, ligger i öppen dag. Här af följer ock, att hvarje praktisk åtgärd, som är ägnad att främja befolkningens intresse för och kärlek till skogen samt öka dess insikter rörande skogens rätta skötsel, bör uppmuntras och understödjas.

Det säkraste sättet att sprida en allmän insikt om skogarnes betydelse och rätta sättet för deras vårdande torde vara, att redan hos den uppväxande ungdomen ingjutas kunskap och intresse i detta hänseende.

I öfverensstämmelse härmed bör ock undervisning i skogsvård lämpligen förekomma inom folkskolor och med dem jämförliga läroanstalter.

En sådan anordning kan för öfrigt sägas utgöra endast en utveckling af den undervisning i trädgårdsskötsel och trädplantering, som på grund af stadgandet i § 56 folkskolestadgan redan nu meddelas nästan öfverallt på landsbygden. Den lämpligaste formen för en undervisning i skogsvård vid folkskolorna torde tvifvelsutan vara den, att för hvarje år som regel ett visst antal s. k. planteringsdagar bestämmes, då barnen med sina lärare få draga ut till en lämplig skogsmark och där af desse och möjligen därjämte någon person med forstlig utbildning, såsom läns-skogvaktare eller till skogsstaten hörande tjänsteman eller betjänt få undervisning samt tillika handledning för praktiskt arbete i skogsvård, framför allt i skogsplantering och skogssådd.

Såsom hjälpmedel vid undervisningen torde böra användas någon mycket kort, lättfattlig handbok eller läsebok, som behandlar skogens betydelse och vård. I Norge lär man, såsom det uppgifves, med mycken fördel hafva använt en sådan af »det Norske Skogselskap» utgifven skrift, som bär titeln »Ungdommen och Skogen».

Måhända skall det för genomförande af den ifrågasatta anordningen befinnas lämpligt, att kortare undervisningskurser i skogsvård länsvis anordnas för folkskollärare för att såmedels göra dem skickliga att handleda sina lärjungar; och torde de lärare som besöka sådana kurser böra erhålla ersättning för resekostnad och dagtraktamente under den tid kursen pågår.

För anordnande af planteringsdagarna med den därvid förenade undervisningen bör samverkan äga rum mellan vederbörande myndigheter, nämligen, å ena sidan, de pedagogiska myndigheterna — domkapitlet och skolråd — och å den andra sidan skogsvårdsstyrelserna, möjligen äfven skogsstaten.

Redan nu hafva på frivillighetens väg uti en del landtkommuner, ehuru jämförelsevis ett ringa fåtal, anordnats planteringsdagar för folkskolebarnen; men har ett hinder för vidare genomförande af en sådan anordning, enligt hvad uppgifvits, på vissa håll varit, att tvifvelsmål uppstått, huruvida planteringsdagarna finge inräknas uti den lagstadgade undervisningstiden.

På grund af hvad sålunda anförts, får Riksdagen anhålla, det täcktes Eders Kungl. Maj:t taga i öfvervägande, i hvad mån åtgärder kunna vidtagas, i syfte att så kallade planteringsdagar med därvid meddelad äfven teoretisk undervisning i skogsvård må genom samverkan mellan vederbörande myndigheter i största möjliga utsträckning anordnas vid folkskolorna på landsbygden i rikets olika delar.

Stockholm den 30 april 1907.

Med undersätlig vördnad.
